

**Амангелдіқызы Т. әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-нің
мәдениеттану мамандығының 2курс студенті,
Мұханбет Ә.А. - филос.ғ.к., аға оқытушы**

«НҮРЛЫ ҚАЛАШЫҚ»: ҚҰНДЫЛЫҚТЫҚ НЕГІЗДЕРІ

Бір ақиқат... Қай заманада болмасын білім мен мәдениет кез келген кемелі толысқан елдің бет ажары, алыс жақын қарымын мөлшерлейтін таразысы бола білген.

Иә, дәл солай, елдің жарқын болашағының кепілді формуласын санасы толысқан білімді ұрпақ, мәдениетті қоғам бірлігінен қорытуымызға әбден болады Осы толқынның ағысынан жаңылмай ескегін тең ұстап келе жатқандардың бірі-менің Елім. ҚазҰУ-ым соның дәлелі...

Әл-Фараби бабамыз «елдің келешегін білімді жастарының жолынан ізде», - дейді. Білімді де білікті ұрпақ қалыптастыруда Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университетінің алар орны ерек.

Киелі білім ордасының 80-жылдық аса бай тарихы Қазақстанның академиялық ғылымы мен жоғары мектебінің дамуы және қалыптасуымен түгелдей пара-пар десек қателескеніміз емес.

Жылдар бойы сан сынақтан өтіп, шыңдалған білім ордасы еліміздің білім беру жүйесінің тірегі, мемлекетіміздің болашақ элиталарын қалыптастыратын бірден бір мектеп деуге толық негіз бар.

«Қазақстан-2050» стратегиясында Президент ел алдына мықты мемлекет, дамыған экономика мен жалпыға ортақ еңбекке негізделген берекелі қоғам құру міндетін айқындап берді. Елбасы білімді арқау еткен экономика саласына баса назар аударып отырғаны белгілі. Осы орайда университеттер басты рөлде тұр. Жетекші университет ретінде Өзіне жүктелген міндеттің жауапкершілігін сезіне отырып, Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті осы бағытта қарқынды жұмыс жасап келеді. Оның ең негізгі дәлелі-«Al-Farabi university smart city» ғылыми-инновациялық жобасы.

Түп негізіне келгенде «smart» - ақылды, қайырымды, нұрлы , «city» - қала, яғни «smart city» - нұрлы қала ұғымын білдіреді.

Бұл жаңа үлгі ұлы ойшыл әл-Фарабидің қайырымды қала ойларына негізделген. Ғұлама ғалым өзінің трактаттарында әділ және ізгілікті қоғамды көрсетуге тырысып, оны қайырымды қала деп атады. Оның маңызды белгілері әмбебап рухани құндылықтарды және ізгілікті өмірдегі әріптестік жетістіктерді, ұрпақ өресін өрістетер өнегелікті сипаттайды.

Бұған заманауи тұрғыдан қарастыратын болсақ: ХХІ ғасырда университет қалаларының аймақтық жағдайы үздік инфрақұрылымдармен, қаржылық және материалдық ресурстармен ғана анықталмайды. Заманауи университеттер жоғары рухани және адамгершілік деңгейді меңгерулері қажет. «Al-Farabi university smart city» жобасы технологиялық және рухани-адамгершілік тұжырымдардың біртұтастығы негізінде ғылыми, білім беру және әлеуметтік мәселелерді шешудің жаңа заманауи тәсілін ұсына отырып, университеттің жаңа ұрпақ дайындауына негіз болады.

Біз «Нұрлы қаламыздың» негізін қаладық. Ендігі жерде осы қаламыздың өркендеп өсуі мен ұзақ ғұмырлы болуы үшін не істеп жатырмыз және қолымыздан тағы не келеді?

Нұрсұлтан Назарбаев: “Бүгінгі таңда әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті тәуелсіз Қазақстанның кадрлар дайындайтын негізгі орталығының бірі деуге әбден болады”, - деп үлкен үміт артып, арқамызға жауапты міндет асқан болатын. Сондықтан Іргелі де ірі оқу орнымыз әлемдегі заманауи зерттеу

университеттері сияқты Вильгельм фон Гумбольдттың: «Оқыта – зертте, зерттей – оқыт» басты қағидасына сүйенеді. Яғни қазіргі таңда университетімізде ғылыми-технологиялық парк жұмыс жасап жатыр. Онда көптеген ғылыми-зерттеу жұмыстарының жобасын жасайтын 30 шақты ғылыми-зерттеу институты мен орталық бар. Бұл ғылыми парктің басты міндеті жас ғалымдардың өнеркәсіп-техникалық әлеуетінің көтерілуіне жол ашып, ғылыммен шұғылдануына мүмкіндіктер туғызу болып табылады. Сонымен қатар осы жобаны бірлесе дамытуға көптеген шетелдік алдыңғы қатарлы университетер құлықты болып отыр. Мұның бір дәлелі «Hewlett-Packard», «Cisco», «Konica minolta», «Microsoft» компанияларының оқу-ғылыми орталықтары мен зертханаларының бізде ашылуы дер едім. Мұндай бағыттағы орталықтар мен зертханалардың жұмыс істей бастауы алдағы уақытта оқу бағдарламасына әлемдік деңгейдегі жаңаша оқыту технологияларын енгізуге, білім мен бизнесті үйлестіруге мықты қозғаушы күш болмақ. Сондықтан да ғылыми парктің келешекте университетіміздің толықтай ғылыми-зерттеу институтына айналуына қосар үлесі телегей теңіз десек асыра сілтегеніміз емес.

Жоғары рухани-адамгершілік орта қалыптастыруға «Айналанды нұрландыр!», «Саламатты және мәдениетті дене», «100 кітап», «ҚазҰУ-Гринкампус» сияқты кең көлемді инновациялық әлеуметтік жобалар септігін тигізуде. Бұлардың барлығы студенттер мен оқытушы-профессорлар құрамының жаңа әлемдік көзқарасының мықты интеллектуалды тұғырнамасын дамытқан «өсу нүктесіне» айналды. Сол үшін университетте студенттік бизнес-инкубатор қарқынды қызмет етіп келеді. ҚазҰУ студенттері алғаш рет «UNIFORM Project» халықаралық консорциумы аясында Токио университетімен бірге бірінші қазақстандық наноспутникті жасауды іске асыруға кірісті. Бұл жұмыс өзге де жобалармен бірге ЭКСПО-2017 көрмесінде ұсынылатын болады.

Айта берсек ауыз толтырып айтарлықтай жетістігіміз жетерлік. Оқу ордамыз «Ұлттық Университет» деген киелі атқа сай болып қала беруі үшін алдағы уақытта да ұлттық инновациялық ойларымыздың кемелін төл құндылықтарымызбен астастыра байыту арқылы заманауи қоғам қажеттіліктерін қамтамасыз етуіміз шарт.

Қазіргі таңда еліміздің алдында тұрған басты меже – қуатты дамыған әлемнің 30 елінің қатарынан ойып тұрып орын алу. Бұл межеге жетуге ат салысуға барлығымыз мүдделіміз. Университетімізді осы мақсаттар жолында қыруар жұмыстар күтіп тұр. Әл-Фараби бабамыз салып кеткен ізді жалғастырып ҚазҰУ-мызды «Нұрлы қалашыққа» айналдыру соның бастауы. Сондықтан еліміздің жарқын болашағына жол ашылуы үшін, біз, студент жастар бойында күш-жігері тасып тұрған шағында ерінбей шынайы шығармашылық еңбекпен шұғылдануымыз шарт. Не ексең, соны орасың демей ме қазақ даналығы. «Қайырымды қала тұрғындарының» санасы ояу, көкірегі ашық болуы, басшысы көреген, халқы мейірімді, еңбекқор болуы шарт делінген. Ендеше, біздің де «Нұрлы қалашықтың тұрғындарының» бойынан осы қасиеттер көрініс табуы ләзім. Қой үстіне бозторғай жұмыртқалаған осындай бейбіт заманда, тәуелсіздігі тұғырлы елде жастардың басты мақсат-міндеті біліммен, еңбекпен шұғылданып, елінің мерейін үстету болуы керек «Жастық жігер бойында Алға қарай адымда», - демекші ҚазҰУ жастары киелі Қазақ елінің жеті құрлыққа теңдей мәшһүр болуына өз үлесін қоса беретіндігін сеніммен айта аламын.

